

รายงานการวิจัย

การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรีเขต 2

Compliance with Criteria of Teacher Professional Standards of Teachers

In Lopburi Primary Educational Service Area Office 2

ไกรฤกษ์ มุขพันธ์¹

ศิริกาญจน์ ไกรบำรุง²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ
1) ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน
วิชาชีพครูของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 และ 2)
เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามเกณฑ์
มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2
ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตำแหน่ง
และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การวิจัย ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 90
คน และครูผู้สอน 214 คน รวมทั้งสิ้น 304คน
ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่
ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม
มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความ
เชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ ได้แก่
ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน การทดสอบค่า (t-test แบบ
Independent samples) การทดสอบความ

แปรปรวนทางเดียว F-test แบบ (One way
ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นราย
คู่โดยใช้วิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe')

ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน
วิชาชีพครูของครูทั้ง 12 มาตรฐาน ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ลพบุรีเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติ
มาก

2. บุคลากรในสถานศึกษาที่มี
ตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ
ปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของ
ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ลพบุรีเขต 2 โดยรวมและราย
มาตรฐานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

3. บุคลากรในสถานศึกษาที่
ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มี
ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์

¹ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

² คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

มาตรฐานวิชาชีพในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : มาตรฐานวิชาชีพครู

Abstract

The purposes of this research were to 1) study Compliance with Criteria of Teacher Professional Standards of Teachers in Lopburi Primary Educational Service Area Office 2 and 2) compare Compliance with Criteria of Teacher Professional Standards of Teachers in Lopburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by positions and school sizes. The research sample consisted 90 school administrators and 214 teachers the total number of 304 educational officials by using the stratified random sampling technique. The instruments used in this research were 5 rating scale questionnaire with reliability value at 0.98. The statistics used for analyzing the data were frequency, percentage, mean(X), standard deviation ($\bar{S}.D.$) , t-test , and one – way ANOVA.

The finding were as follows :

1) Compliance with Criteria of Teacher Professional Standards of Teachers in Lopburi Primary Educational Service Area Office 2:12 Standards of Teachers as a whole and in aspects at high level.

2) The teacher in Lopburi Primary Educational Service Area Office 2 possessed the Compliance with Criteria of Teacher Professional Standards of Teachers perceived by the school personnel with different positions , as a whole and in aspects , with statistically significant difference at the .05 level.

3) The teacher in Lopburi Primary Educational Service Area Office 2 possessed the Compliance with Criteria of Teacher Professional Standards of Teachers perceived by the school personnel with different schools , as a whole and in aspects , with statistically significant difference at the .05 level.

Keywords : Teachers Professional

บทนำ

ครูเป็นอาชีพชั้นสูงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม โดยเฉพาะด้านการอบรมสั่งสอน เพื่อให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้ มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ และมีความรู้สึกรู้จักคิดใหม่หรือดีขึ้น มากขึ้น เหมาะสมขึ้น ซึ่งเป็นภารกิจต้องใช้ความรู้ความสามารถพิเศษในการทำงาน และสังคมก็ให้การยกย่องความสำคัญของครู ครูจึงต้องระลึกถึงความรับผิดชอบงานในหน้าที่ของตนคือ ต้องมีความสามารถทำงานตามหน้าที่ด้วยความตั้งใจในการปฏิบัติงาน และมีความปรารถนาหาความรู้เพิ่มเติม ค้นคว้า ทำตัวให้ทันสมัย

กับเหตุการณ์อยู่เป็นนิจและที่สำคัญยิ่งคือต้องมีน้ำใจรักศิษย์ ยอยากเห็นศิษย์มีความเจริญก้าวหน้า ช่วยอุ้มชูสั่งสอนให้ศิษย์เป็นคนดี คนฉลาด เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพของประเทศ ด้วยบทบาทและหน้าที่สำคัญของครูคือ การจัดกระบวนการและเนื้อหาในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งถ่ายทอดวัฒนธรรม และการสร้างภูมิปัญญาให้แก่สังคมนี้เองประกอบกับภาวะปัจจุบันที่ สังคมโลกกำลังอยู่ในยุคของการเปลี่ยนแปลง โดยการเปลี่ยนจากยุคทุนนิยมเคลื่อนเข้าสู่การเป็นสังคมแห่งความรู้ (Knowledge Society) ซึ่งประเทศต่าง ๆ กำลังแข่งขันด้านคุณภาพของมนุษย์ โดยอาศัยฐานความเข้มแข็งของปัญญาเป็นหลัก

คุรุสภาในฐานะองค์กรส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2533 ประกอบด้วยเกณฑ์ 4 ด้าน คือ ครอบรู้ สอนดี มีคุณธรรม จรรยาบรรณมุ่งมั่นพัฒนา เนื่องจากเกณฑ์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นนามธรรม ยกแก่การปฏิบัติและการประเมินในปี พ.ศ. 2537 คุรุสภาได้พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูจากเดิม 4 ด้าน เป็น 11 มาตรฐาน ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานใหม่ครอบคลุมเกณฑ์เดิม สามารถปฏิบัติและประเมินพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของครูได้ต่อมาปี พ.ศ. 2544 คุรุสภาได้มีการเพิ่มเติมเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูเป็น 12 มาตรฐาน และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2544 เกณฑ์มาตรฐานทั้ง 12 มาตรฐาน กำหนดขึ้นบนพื้นฐานของความ

เชื่อว่า เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ครูจึงต้องคำนึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูสามารถเลือกวิธีการสอนให้เหมาะ สมกับการพัฒนาการเรียนรู้ และสามารถสร้างให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์ เมื่อสอนไปแล้วครูสามารถตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง และชื่นชมต่อความสำเร็จของผู้เรียน เกณฑ์มาตรฐานทั้ง 12 มาตรฐานนี้ เป็นเกณฑ์ของการปฏิบัติตน และการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู เพื่อประกันคุณภาพการทำงานและการประกอบอาชีพครู

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญด้านมาตรฐานวิชาชีพครู เพราะเหตุว่าครูเป็นเช่นไรคุณภาพของนักเรียนก็จะเป็นเช่นนั้น จึงเห็นว่าการเร่งรัดมาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ลพบุรีเขต 2 ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้น ควรมีการศึกษาถึงสภาพปัญหา การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูของ โรงเรียนในสังกัด ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ลพบุรีเขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร สถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปเป็นข้อมูลประกอบ การวางแผน การตัดสินใจในการพัฒนาส่งเสริม สนับสนุนในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน วิชาชีพครู และยังเป็นแนวทาง ในการวางแผนนโยบาย ปรับปรุงและพัฒนาครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครู ซึ่งนับว่าจะ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาการปฏิบัติตามมาตรฐานงานวิชาชีพครูในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรีเขต 2 โดยข้อค้นพบนี้สามารถนำไปพัฒนาคุณภาพครูที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา และพัฒนาวิชาชีพครู ให้มีความมั่นคง มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี เป็นที่ยอมรับและศรัทธาของสังคมสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรีเขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรีเขต 2 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษา

ขอบเขตของปัญหา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู 12 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอมาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียนมาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพมาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงมาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอมาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่

เกิดแก่ผู้เรียนมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบมาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 149 คนและครูผู้สอน 1,378 คนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2558 รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,527 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความคิดเห็นของบุคลากร ได้แก่ (1) จำแนกตามตำแหน่ง ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูผู้สอน (2) จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ประกอบด้วย ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ การ

ปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู 12 มาตรฐาน

4. ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยเรื่องการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรีเขต 2 ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2557 – พฤศจิกายน 2558

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนคือคำถามเกี่ยวกับลักษณะของประชากรศาสตร์ ได้แก่ตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษาและคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 จำนวน 41 ข้อ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูเป็นลักษณะคำถามที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของ Conbrash พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมาไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 304 ชุด และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 304 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามภาวะผู้นำทาง

วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจำแนกตามตำแหน่งโดยใช้สถิติทดสอบ t-test (Independent Samples t-test) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวสถิติทดสอบ F – test (One way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$,S.D.=0.34) เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่ามาตรฐานที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ($\bar{X}=4.34$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.41) ตามลำดับ มาตรฐานที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ($\bar{X}=3.68$, S.D. = 0.56)

2. เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งของ

ครูผู้สอนทั้งโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กโดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$; S.D. = 0.31) สถานศึกษาขนาดกลางโดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$; S.D.=0.39) สถานศึกษาขนาดใหญ่โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$; S.D.=0.24) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูจากการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาทั้งโดยภาพรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการ

ปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู จึงทำให้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 คณะกรรมการอำนวยการของคุรุสภาตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูทั้ง 12 มาตรฐาน การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่กำหนดขึ้นบนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่าเด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ครูจึงต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญสามารถเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมอื่นๆ เมื่อสอนไปแล้วสามารถตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง และชื่นชมต่อความสำเร็จของผู้เรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภา สุขวิบูรณ์ (2549:บทคัดย่อ) เรื่อง การพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู โรงเรียนวัดราชคฤห์ สำนักงานเขตธนบุรี พบว่า 1) การพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูโรงเรียนวัดราชคฤห์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายมาตรฐานพบว่า มีการปฏิบัติมากที่สุดใมาตรฐานที่ 8 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สำหรับมาตรฐานด้านอื่น ๆ มีการปฏิบัติรองลงมาและอยู่ในระดับมาก เกือบทุกมาตรฐานยกเว้นมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ ที่อยู่ในระดับปานกลาง ข้าราชการครูโรงเรียนวัดราชคฤห์ที่มีอายุ และอายุราชการต่างกัน มีการพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูแตกต่างกันแต่ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษา

ต่างกัน มีการพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ไม่แตกต่างกัน 3) ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ครูควรพูดจาสุภาพ นุ่มนวลและชัดเจน มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม ระยะเวลาให้กับนักเรียนอย่างเพียงพอนอกเหนือจากเวลาเรียนตามปกติ และควรมีความรัก ความศรัทธาในอาชีพครูอย่างแท้จริงสอดคล้องกับงานวิจัยของ คำพรทิพย์ ปรัชญาวาทิ (2546:บทคัดย่อ) เรื่องการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดระนอง พบว่า ข้าราชการครูมีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโดยภาพรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ มยุรี เสวตณัย (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาคุณลักษณะครูที่ดีตามแนวคิดของนักเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบลักษณะครูที่ดีคือ ด้านบุคลิกภาพครูควรรับผิดชอบต่อหน้าที่มีความรู้ดีแต่งกายสะอาดสุภาพยิ้มแย้มแจ่มใส มีอารมณ์ดีด้านวิชาชีพครูควรวางแผนให้เป็นแบบอย่างที่ดีสอนดีสอนให้นักเรียนแก้ปัญหาได้มีประชาธิปไตยและด้านคุณธรรมจริยธรรมครูควรเป็นผู้ให้คำปรึกษาให้ความยุติธรรมให้อภัยเห็นคุณค่าของศิษย์มีความซื่อสัตย์สุจริตและเมตตากรุณาแก่ศิษย์ทุกคนและสอดคล้องกับสมเกียรติ กาญจนหงษ์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดจังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2543 กลุ่มตัวอย่างได้แก่

ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนผลการศึกษาพบว่า พนักงานครูเทศบาลโดยรวมผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดจังหวัดร้อยเอ็ดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

จากการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาจำแนกตามตำแหน่งโดยภาพรวมและรายมาตรฐานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมีความรู้ ความเข้าใจในด้านการพัฒนาระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู มากกว่าครูผู้สอน เช่น ทางด้านความรู้ ความสามารถที่มีอยู่เดิม หรือมีความกระตือรือร้นหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติม เพื่อต้องการพัฒนาตนเอง พัฒนางานในทุกๆ ด้าน ผู้บริหารมีหน้าที่ควบคุมดูแล ติดตามผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน เป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับครูมากที่สุด มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า ผ่านงานอื่นมาก่อน ทำให้มีโลกทัศน์ที่กว้างกว่า ครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ครูต้องทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารและอาจมีแนวโน้มจากการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ที่ต่างกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของใจนวล พรหมมณี (2550: บทคัดย่อ) เรื่องการศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพเป็นผู้บริหารกับครู ปรากฏผลว่าในภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณิงใจ กฤษณา (2547 : บทคัดย่อ) เรื่องการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการเปรียบเทียบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ที่มีต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพ เป็นผู้บริหาร กับ ครู-อาจารย์ พบว่าในภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาจำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายมาตรฐานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเนื่องจากในโรงเรียนที่ขนาดต่างกันครูอาจมี

อุดมการณ์ของความเป็นครู หรือมีจิตสำนึกในหน้าที่ ความเป็นครู ต่างตระหนักถึงหน้าที่ และปฏิบัติตนตามบทบาทของครูต่างกัน ซึ่งแต่ละโรงเรียนจะมีภาระงานที่เท่ากันแต่มีบุคลากรแตกต่างกัน โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่จะมีบุคลากรที่เหมาะสมกับงาน แต่ในโรงเรียนขนาดเล็กภาระงานมีมากกว่าขนาดกลางและขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดใหญ่ บุคลากรต่างได้รับความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู จากการเข้าร่วมกิจกรรม การอบรมสัมมนา และการศึกษาดูงาน ตลอดจนการได้รับการนิเทศกำกับ ติดตามการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในโอกาสที่ต่างกันส่งผลให้การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพแตกต่างกัน ฉะนั้นครูไม่ว่าจะปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใดก็ตาม ทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ จำเป็นอย่างยิ่งต้องปฏิบัติงานคำนึงถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูเท่าที่ครูกระทำได้อย่างเต็มที่

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติพงษ์ พรหมทอง และคณะ (2556 : บทคัดย่อ) เรื่อง การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในขนาดของ

สถานศึกษาที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันและสอดคล้อง กับงานวิจัยของปานทิพย์ จุลบุตร (2553 : บทคัดย่อ) เรื่องการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในภาวะความไม่สงบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายมาตรฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสำเนียงทองลอย (2545 : บทคัดย่อ) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนได้แก่ขนาดเล็กขนาดกลางและขนาดใหญ่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรมีการสำรวจและศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และสื่อต่างๆ การ

เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ปรับปรุงตนเองสนใจใฝ่รู้เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอคิดค้นและทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและประโยชน์ต่อชุมชน มีผลงานทางวิชาการเผยแพร่อยู่เสมอ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู เป็นประจำตั้งแต่ระดับภายในกลุ่มสาระ ระดับโรงเรียน ตลอดจนหน่วยงานอื่นที่จัดการอบรม แล้วนำความรู้มาเผยแพร่ในโรงเรียนด้วยวิธีการต่างๆ

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ควรมีการกำหนดนโยบายและวางแผนควบคุม กำกับ นิเทศติดตาม ช่วยเหลือวิชาชีพครูและพัฒนาการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อให้มีการปฏิบัติงานที่พัฒนาในระดับสูงถาวรติดตัวตลอดไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาแบบเจาะลึกและเป็นกรณีศึกษาในสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

2.2 ควรศึกษาเรื่องเดียวกันนี้ในเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงษ์ พรหมทอง. 2556. การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคายเขต 2. ปรัญญาครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กนิงใจ กฤษณา. 2547. การศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
- คำพรทิพย์ ปรัชญาวาทิ. 2546. การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ใจนวล พรหมมณี . 2550. การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปานทิพย์ จุลบุตร. 2553. การพัฒนาตนเองตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในภาวะความไม่สงบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มยุรี เสวตน้อย. 2542. คุณลักษณะของครูที่ดีตามแนวคิดของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรัญญานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เลขธิการครูสภา, สำนักงาน. 2549. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- สมเกียรติ กาญจนหงษ์. 2544. การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภา สุขวิบูรณ์. 2549. การพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูโรงเรียนวัดราชคฤห์ สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์ ปริญญาครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา โครงการบัณฑิตศึกษา
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟิกลำกัด.

สำเนียง ทองลอย. 2545.ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษาสถาบันราชภัฏเพชรบุรี